

Tre franske krimielskere

Bogmarkedet | 10.10.2011 | Side 26 | 949 ord | Artikel-id: e2ea18a5

Labyrint Forlag er et nicheforlag, der har specialiseret sig i franske kvalitetskrimier og udelukkende sælger gennem boghandlerne

af Jannik Lunn

I februar 2008 besluttede tre af de ansatte på Institut Francais i København at starte et forlag, der skulle promovere den gode franske kriminalroman. De var alle tre besatte af krimier og syntes, at det var synd, at der ud over Jean-Christophe Grangé og Fred Vargas praktisk talt ikke blev udgivet franske krimier i Danmark.

Det skulle der rådes bod på, og meget modigt begyndte man med første bind af en trilogi af den afdøde forfatter Jean-Claude Izzo. Total Kheops var siden udgivelsen i 1995 blevet solgt i ikke mindre end 411.000 eksemplarer i Frankrig, så bæredygtigheden i hjemlandet var afprøvet.

BogMarkedet har haft besøg af to af de tre grundlæggere, Vincent Terrasson og Francois Berjot, som til at begynde med fortalte lidt om deres forudsætninger for at udgive bøger: »Sammen med Sophie Vericel (den tredje grundlægger) arbejdede jeg som lærer på Institut Francais, hvor Francois var bibliotekar,« fortæller Vincent. »Jeg kom til Danmark i 1997 for at færdiggøre min ph. d. i kulturkommunikation på Roskilde Universitet, og så er jeg blevet her siden.« Francois, der er uddannet boghandler fra Paris, fortsætter: »Jeg kom til Danmark i 2002 for at besøge gode venner, og så blev jeg så forelsket i København, at jeg fik lyst til at arbejde i den danske kulturbranche.«

Med støtte fra forskellige sider

I nævner på jeres hjemmeside forskellige partnere. Er det fonde, sponsorer og lignende, der støtter jer? »Ja, vi begyndte med at studere, hvordan det danske bogmarked fungerede, og her talte vi bl. a. med Per Nørhaven, der nu trykker alle vores bøger. Vi var fattige, men lykkelige, så vi skød hver 1.000 kr. i forlaget, og så fik vi en form for iværksætterstøtte fra Nordea til at udgive vores første bog, Total Kheops. Desuden har vi fået støtte fra forskellige sider - bl. a. fra Dronning Margrethe og Prins Henriks Fond, fra Kunstrådet og fra det tilsvarende franske kunstråd, som både har hjulpet os med at betale garantibeløbet, når vi har købt en titel, og med støtte til oversættelse.

« Hvem udvælger de bøger, I udgiver? »Det er vi fælles om. Når en af os har læst en god fransk krimi, så anbefaler vi den til de andre, og så læser de den også,« siger Vincent, der ikke vil udelukke, at Labyrint en dag også udgiver krimier oversat fra andre sprog.

»Vi har næsten ubegrænsede muligheder for at finde gode krimier, for Frankrig er det land i verden, som udgiver flest oversatte romaner, og har en bog først fået gode anmeldelser og haft succes i Frankrig, så er den kommet igennem det første kvalitetsmæssige filter, og så er vi ikke så bange for at lade den oversætte til dansk.« Labyrint har med de fire bøger i 2011 i alt udgivet syv franske krimier, og målet er at udgive fem-seks i 2012, men stadig vil det ikke være nok til at aflønne medarbejderne, så Sophie, Vincent og Francois må fortsætte med deres lønnede jobs

indtil videre.

Foreløbig er hver af de syv krimier trykt i 2.000 eksemplarer, og de tre forlæggere venter stadig på et salgsmæssigt gennembrud.

»Caryl Féreys Zulu og Total Kheops er begge solgt i omkring 1.300 eksemplarer, men salget af de øvrige er lidt mindre.«.

Kun sort/ hvide omslag

Bøgerne bliver ekspederet af NBC, og det meste salgsarbejde over for boghandlerne foregår gennem nyhedsbreve og plakater, mens Vincent og Francois besøger nogle af de storkøbenhavnske boghandlere - nogle steder med fine resultater: »Der er boghandlere, som gennem dygtigt salgsarbejde har solgt mange af vores bøger, og vi har også forsøgt at sælge til boghandlerkæderne og supermarkederne - men uden resultat. Det er nok heller ikke bøger, der egner sig til salg i supermarkederne, bl. a. fordi vi gennem de sort/ hvide fotografiske omslag har forsøgt at ramme et publikum, der skal kunne genkende serien. Vi samarbejder med en meget dygtig fransk fotograf, Arnaud de Grave, der tidligere har boet i Danmark. Han læser bøgerne og lader sig inspirere, og så sender han os et omslagsfoto. Vi har bl. a. sendt ham til Marseilles, hvor Jean-Claude Izzis bøger foregår, men der var dog ikke penge til at sende ham til Sydafrika, da vi skulle have et omslag til Zulu.«.

Hjælp fra kompetente danskere

Som litteraturfolk sørger både Vincent og Francois for, at oversætterne er godt klædt på til de danske udgaver: »Der findes slang i flere forskellige tidsmæssige perioder, som det kan være svært for en dansker at forstå, så derfor sender vi lidt forklaringer med til oversætteren. Og så har vi haft det held, at vi fra begyndelsen har samarbejdet med tre yderst kompetente danskere, som har et meget højt sprogligt niveau. Det drejer sig om Lone Garde, som er cand.

mag. i fransk og ansat som kulturattaché på den franske ambassade, Nina Skov, der er cand. mag. i både fransk, latin og dansk, og Simon Hartling, der er ph. d.-studerende i litteraturvidenskab. De tager sig af korrekturlæsningen og har i det hele taget hjulpet os med de sproglige spørgsmål om oversættelse til dansk.« De tre forlæggere håber naturligvis, at der kommer en dag, hvor forlaget kan tjene så meget, at de ikke behøver at arbejde på fuld tid ved siden af, men det kræver nok, at de udgiver en krimi, der brager gennem lydturen og bliver en bestseller. Foreløbig håber de, at den spanske instruktør Pedro Almodovars film Huden jeg bor i, der netop har haft premiere, kan sælge nogle bøger, for den bygger på Thierry Jonquets anmelderroste thriller, Spindleren, der udkom i foråret på forlaget.

Nicheforlag

Mens det samlede bogsalg dykker, formår enkelte forlag at trodse de hårde tiders udfordringer ved at satse anderledes end de andre.

BogMarkedet kigger i denne serie nærmere på, hvilke nichemarkeder de satser på. I sidste nummer fortalte vi om Forlaget Tubulenz.